

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2023 година,
со извештај на независниот ревизор

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2023 година,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	<u>Страна</u>
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3 - 4
КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ	5
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	7
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	8
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	9
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	10 - 38
Додатоци	
Додаток 1 - Годишен извештај за работа на Групата	
Додаток 2 - Консолидирана годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите и Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2023 година, консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината, консолидираниот извештај за паричните текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на ФЕРШПЕД АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорите

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за мислење со резерва

Како што е наведено во белешките 15 и 16 од овие финансиски извештаи, Групата има вложувања во придружено друштво во износ од 301.655 илјади денари и вложувања некотирувани на берза во износ 14.298 илјади денари. Групата ги води овие вложувања по набавната вредност. Групата не извршила последователна проценка на објективната вредност на овие вложувања на 31 декември 2023 година согласно барањата во Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, што е прифатен во Република Северна Македонија. Доколку истата била направена можеби би било неопходно да се намали вредноста на овие вложувања. Ревизијата изрази мислење со резерва за неизвршена проценка на објективната вредност на вложувањата во придружено друштво и на вложувањата некотирувани на берза во финансиските извештаи на Групата за 2022 година.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за можните ефекти опишани во Основа за мислење, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје заклучно со 31 декември 2023 година, како и финансиската успешност и паричните текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Групата, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2023 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на ФЕРШПЕД АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Скопје, 26 април 2024 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев

Друштво за ревизија
ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА
ДООЕЛ Скопје

Управител

Љупчо Пецев

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	Белешки	2023	2022
Приходи од продажба	6	4.652.073	4.790.735
Останати приходи од работење	7	29.801	27.672
Промена на вредноста на залихите на готови производи и производство во тек		-	-
Потрошени материјали и ситен инвентар	8	-95.319	-80.584
Трошоци за вработените	9	-295.264	-280.268
Амортизација	13	-80.880	-82.593
Набавна вредност на продадени стоки		-392.159	-205.947
Останати расходи од работење	10	-3.656.639	-4.064.471
Добивка од работење		161.613	104.544
Финансиски приходи	11	9.598	4.953
Финансиски трошоци	11	-765	-2.613
Добивка пред оданочување		170.446	106.884
Данок на добивка		-16.817	-12.309
Добивка по оданочување		153.629	94.575
Добивка / загуба по оданочување што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)		145.369	90.511
на матичното друштво		8.260	4.064
Неконтролирачко учество	23	153.629	94.575
Основна заработувачка по акција (во денари)	12	8.917	5.552

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје ги усвои консолидираните финансиски извештаи на 27 март 2024 година и ги предложи на Собранието на акционери за одобрување

Генерален директор

Драган Наков

Белешките содржани од страна 10 до 38 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината завршена на 31 декември 2023 година**

во илјади денари	Белешки	2023	2022
Добивка по оданочување		153.629	94.575
Останата сеопфатна добивка / загуба			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања расположливи за продажба			27
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема		-	-
Вкупно останата сеопфатна добивка / загуба		0	27
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		153.629	94.602
Вкупна сеопфатна добивка / загуба што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции) на матичното друштво		145.369	90.538
Неконтролирачко учество	23	8.260	4.064
		<u>153.629</u>	<u>94.602</u>

Белешките содржани од страна 10 до 38 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	Белешки	2023	2022
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	13	418	514
Недвижности, постројки и опрема	13	1.502.370	1.521.070
Аванси за материјални средства		-	6.690
Недвижности дадени под закуп	14	192.324	199.169
Вложувања во подружници и придружени друштва	15	301.721	301.721
Вложувања расположливи за продажба	16	96.793	93.174
Останати долгорочни средства	17	1.853	1.853
Вкупно		2.095.479	2.124.191
Тековни средства			
Залихи	18	20.334	16.298
Побарувања од купувачи	19	222.853	147.818
Останати краткорочни побарувања	20	36.033	33.545
Краткорочни финансиски вложувања	21	191.953	5.815
Парични средства	22	173.297	194.474
Вкупно		644.470	397.950
ВКУПНО СРЕДСТВА		2.739.949	2.522.141
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал		677.426	677.426
Сопствени акции		-431.248	-431.248
Законски резерви		291.887	291.887
Ревалоризациони и останати резерви		88.325	78.715
Акумулирана добивка		1.533.586	1.406.629
Вкупно капитал и резерви што припаѓаат на сопствениците на матичното друштво		2.159.976	2.023.409
Неконтролирачко учество	23	236.182	228.088
Вкупно		2.396.158	2.251.497
Нетековни обврски			
Обврски по долгорочни кредити	24	1.047	7.115
Останати долгорочни обврски	25	912	1.010
Вкупно		1.959	8.125
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	26	183.873	117.139
Останати краткорочни обврски	27	152.580	125.476
Краткорочни финансиски обврски	28	5.379	19.904
Вкупно		341.832	262.519
Вкупно обврски		343.791	270.644
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		2.739.949	2.522.141

Белешките содржани од страна 10 до 38 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
за годината завршена на 31 декември 2023 година**

2023 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2023 година	677.426	-431.248	291.887	78.715	1.406.629	2.023.409
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	145.369	145.369
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	0
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	0	145.369	145.369
Консолидациони ефекти од подружниците	-	-	-	165		165
Трансакции со сопствениците						
Распределено за инвестиции основни средства	-	-	-	25.493	-25.493	0
Прекнижено од останати резерви на акумулирана добивка	-	-	-	-16.048	16.048	0
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-		0
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-8.967	-8.967
Состојба 31.12.2023 година	677.426	-431.248	291.887	88.325	1.533.586	2.159.976

2022 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2022 година	677.426	-431.248	291.887	61.351	1.749.732	2.349.148
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	90.511	90.511
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	27	-	27
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	27	90.511	90.538
Ефект од консолидациони промени во подружниците и од исклучување на подружница	-	-	-	-6.663	-4.978	-11.641
Трансакции со сопствениците						
Распределено за инвестиции основни средства	-	-	-	24.000	-24.000	0
Отписи на салда од минати год. на товар на акумулир. добивка	-	-	-		-380.389	-380.389
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-	-15.281	-15.281
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-8.966	-8.966
Состојба 31.12.2022 година	677.426	-431.248	291.887	78.715	1.406.629	2.023.409

Белешките содржани од страна 10 до 38 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината завршена на 31 декември 2023 година

во илјади денари	2023	2022
А. Парични текови од деловни активности		
Добивка по оданочување	153.629	94.575
Амортизација на недвижности, опрема и нематеријални средства	80.880	82.593
Добивка / загуба од продажба и расходување и вредносно усогласување на недвижности и опрема	-4.233	-11.847
Добивка / загуба од продажба на вложувања расположливи за прод.	-77	-381
Залихи	-4.036	-572
Побарувања од купувачи	-75.035	13.165
Останати краткорочни побарувања	-2.488	11.363
Обврски спрема добавувачи	66.734	-39.016
Останати краткорочни обврски	27.050	1.205
Нето парични текови од деловни активности	242.424	151.085
Б. Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на основни средства	-60.246	-92.921
Набавки на нематеријални средства	-216	-179
Аванси за материјални средства	-	-10.945
Прилив од продадени недвижности, опрема и нематер. средства	16.145	42.334
Прилив од останати долгорочни средства	-	4
Одлив / прилив од краткорочни финансиски вложувања	-186.138	1.658
Парични средства на исклучена подружница од консолидација	-	-39
Одлив од вложувања расположливи за продажба	-3.542	-644
Нето парични текови од инвестициони активности	-233.997	-60.732
В. Парични текови од финансиски активности		
Одлив од долгорочни обврски	-6.166	-15.229
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-14.525	-5.751
Откупени сопствени акции во подружница	-	-
Исплатени награди	-	-15.281
Исплатени дивиденди	-8.913	-8.916
Нето парични текови од финансиски активности	-29.604	-45.177
НАМАЛУВАЊЕ / ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	-21.177	45.176
Парични средства на почетокот на годината	194.474	149.298
Парични средства на крајот на годината	173.297	194.474

Белешките содржани од страна 10 до 38 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАТА ФЕРШПЕД

1.1. Акционерското друштво за меѓународна и внатрешна шпедиција со јавни и царински складишта ФЕРШПЕД Скопје основано е и работи во Република Северна Македонија. Скратениот назив на Друштвото гласи: ФЕРШПЕД АД Скопје.

1.2. Основна дејност што ја обавува ФЕРШПЕД АД Скопје е останати придружни дејности во превозот. Друштвото обавува и други дејности: хотелиерство и угостителство јавни и царински складишта и трговија со мешовити стоки.

1.3. Акционерската главнина на ФЕРШПЕД АД Скопје се состои од 18.113 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 37.400 денари.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ФЕРШПЕД АД Скопје на 31.12.2023 година се: Макошпед АД Скопје 19,65% (19,65% на 31.12.2022 година); Драган Наков 11,83% (11,83% на 31.12.2022 година), Сашо Наков 11,04% (11,04% на 31.12.2022 година) и Европа АД Скопје 9,66% (9,66% на 31.12.2022 година).

На 31.12.2023 година ФЕРШПЕД АД Скопје има откупено 1.810 обични акции или 9,993% од акционерската главнина (1.810 обични акции на 31.12.2022 година или 9,993% од акционерската главнина).

1.4. Седиштето на Друштвото е на ул. Македонија бр. 11а, Скопје.

1.5. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје, покрај матичното друштво, ја сочинуваат повеќе друштва во мнозинска сопственост, и тоа:

процент на учество на ФЕРШПЕД АД Скопје	31.12.2023	31.12.2022
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	57,930%	57,930%
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	73,503%	73,503%
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	99,981%	99,981%
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	100%	100%
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	100%	100%

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје преку ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје поседува 99,666% од основната главнина на МЕПКОМ ДОО Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

- ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА се бави со издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп и со продажба на трговски стоки.
- ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид се бави со хотелиерство и угостителство.
- ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје се бави со тргување (купување и продавање) на хартии од вредност по налог и за сметка на клиентот и дејствување како покровител при котација.
- ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун е регистриран за дејности на други агенции за транспорт;
- ФЕРТРАДЕ ДОО Белград е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- МЕПКОМ ДОО Скопје е регистриран за издавање и управување со сопствен недвижен имот.

1.6. Бројот на вработени во Групата ФЕРШПЕД АД Скопје на 31 декември е прикажан во табелата што следи:

Број на вработени на 31 декември	2023	2022
ФЕРШПЕД АД Скопје	275	305
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	7	5
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	125	119
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	2	2
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	5	5
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	-	1
МЕПКОМ ДОО Скопје	-	-
ВКУПНО ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје	414	437

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиските извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се подготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност, како и врз основа на објективна (пазарна) вредност за вложувањата наменети за тргување и вложувањата расположливи за продажба за друштвата кои котираат на Берза.

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Групата ќе продолжи да работи во догледна иднина.

2.4. Принципи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се презентирани како да сочинуваат едно друштво. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје го опфаќа матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје, како и неговите друштва во мнозинска сопственост (подружници) ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје, ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид, ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје, ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун, ФЕРТРАДЕ ДОО Белград и МЕПКОМ ДОО Скопје (подружница поседувана од ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје).

Друштвата во мнозинска сопственост се правни лица под контрола на матичното друштво. Контролата претставува моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друго друштво од страна на матичното друштво.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Вложувањето на Матичното друштво во друштвата во мнозинска сопственост, како и уделот на Матичното друштво во главнината на друштвата во мнозинска сопственост сразмерно на вложувањето се елиминирани при консолидацијата. При консолидацијата, во извештајот за финансиска состојба, се исклучени и меѓусебните долгорочни и краткорочни побарувања и обврски и финансиските вложувања и обврски. Делот на капиталот што им припаѓа на останатите акционери во акционерскиот капитал и основната главнина на друштвата во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје се прикажани како неконтролирачко (малцинско) учество.

Во консолидираниот биланс на успех извршени се елиминации на меѓусебно остварените приходи и расходи, како и на приходите по основ на дивиденди исплатени од подружниците спрема матичното Друштво. Учеството на малцинските акционери во добивката на Групата е презентирано одделно од добивката на Групата.

2.5. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики се конзистентно применети во текот на презентираниите периоди.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.2. Приходи од камати

Каматите настанати по основ на побарувања од деловните односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.3. Расходи за камати

Каматите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловните односи се искажуваат како расходи за камати во рамките на финансиските расходи. Расходите за камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.4. Приходи по основ на вложувања расположливи за продажба

Приходите по основ на вложувањата расположливи за продажба се искажуваат во билансот на успехот како приходи во рамките на финансиските приходи. Тие се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за нивно примање.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на недвижностите, постројките и опремата се евидентираат на товар на расходите на работење во пресметковниот период кога ќе настанат.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Недвижности, постројки и опрема

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се состои од фактурната вредност, зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа недвижностите, постројките и опремата се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Последна ревалоризација Групата изврши во 2003 година.

Недвижностите, постројките и опремата се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот целосен отпис.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Позитивната разлика настаната при продажба на недвижностите, постројките и опремата се книжи како добивка во рамките на останатите приходи од работење, а негативната разлика се книжи како загуба во рамките на останатите расходи од работење. Неотпишаната вредност на расходуваните недвижности, постројки и опрема се книжи на товар на останатите расходи од работење.

3.7. Амортизација

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба.

Стапките што се применуваат за амортизација на недвижностите, постројките и опремата што ги поседува Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се како што следи:

Градежни објекти	1 - 10%
Производна опрема	7 - 12,5%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	16,5 - 25 %
Компјутерска опрема и телекомуникациска опрема	16,5 - 25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомната опрема	10%
Повеќегодишни лозови насади	5%
Нематеријални средства	15 - 20%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивната продажба на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.9. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгорочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојба. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средството е безвредно, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за безвреднување. Вложувањата расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно безвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата расположливи за продажба, акумулираниот износ во капиталот што произлегува од промена на вредноста се евидентира во билансот на успех.

3.10. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната или цената на чинење и нето реализационата вредност. Набавната вредност на залихите ги вклучува сите трошоци за нивна набавка и другите трошоци направени залихите да се доведат до нивната сегашна состојба. Цената на чинење ги опфаќа директните трошоци за сировини и материјали, трошоците за плати на производните работници и производните општи трошоци. Нето реализациона вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценката на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, како и стечај или ликвидација на купувачите. Последователната наплата на претходно отпишаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.12. Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се класифицираат во рамките на тековните средства во билансот на состојба. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата за тргување се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата за тргување се признаваат во билансот на успех во рамките на останатите оперативни приходи, односно расходи.

3.13. Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро сметки во банките, девизни сметки во банките, денарска и девизна благајна, депозити во банки со рок на доспевање пократок од 90 дена и други парични средства.

3.14. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се искажуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Северна Македонија на денот на извештајот за финансиската состојба.

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при искажувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се искажуваат во билансот на успех како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

3.15. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирана добивка

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од матичното друштво и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (трезорски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Групата.

Законски резерви

Законските резерви ги сочинуваат резервите формирани со распределба на дел од нето добивката на Друштвото. Овие резерви можат да бидат употребени за покривање на искажана загуба во работењето на Друштвото.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва произлегува од ревалоризацијата на недвижностите, постројките и опремата пред 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди. Ефектот на ревалоризацијата се внесуваше во ревалоризационата резерва. Оваа резерва не е на располагање на акционерите.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.16. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

3.17. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгорочни и краткорочни кредити. Делот од долгорочните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на билансот на состојбата се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.18. Данок на добивка

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишаните даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, тн. даночно непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Северна Македонија изнесува 10% (10% и во 2022 година).

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.19. Користи за вработените

Придонеси за вработените

Групата во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Групата плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Групата, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Групата нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што износот е нематеријален за финансиските извештаи.

3.20. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Групата има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.21. Неизвесни обврски и неизвесни средства

Неизвесни обврски се можни обврски што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Групата е изложена на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Управниот одбор. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искажани во странски валути. Групата користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Групата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Групата е изложена на ризик поврзан со можните флуктуации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје е изложена на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба затоа што овој вид на ризик е надвор од контрола на Групата.

4.2. Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на нејзините производи да не можат да ги извршат своите обврски спрема Групата.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Групата е изложена на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова ја изложува Групата на можен ризик од промени на каматните стапки.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групата нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Групата нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Групата го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост на Групата.

4.6. Даночен ризик

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Северна Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Групата нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Групата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

во илјади денари	2023	2022
Обврски по кредити и позајмици	6.426	28.029
Парични средства	-173.297	-194.474
Нето обврски по кредити и позајмици	-166.871	-166.445
Капитал и резерви	2.396.158	2.251.497
% на кредитна задолженост	0,00%	0,00%

Групата ФЕРШПЕД на 31.12.2023 и на 31.12.2022 година не е нето кредитно задолжена поради тоа што паричните средства се значително поголеми од износот на обврски по кредити и позајмици.

5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Групата влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари. Поради тоа, Групата е изложена на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2023 и 2022 година по валути е како што следи:

во илјади денари	Средства		Обврски	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	44.665	114.518	38.328	51.483
УСД	1.120	53	38	347
	45.785	114.571	38.366	51.830

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Сензитивна анализа

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	634	6.304	-634	-6.304
УСД	108	-29	-108	29
	<u>742</u>	<u>6.274</u>	<u>-742</u>	<u>-6.274</u>

5.3. Ризик од промена на каматните стапки

Групата се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Финансиски средства		
Некаматносни		
Парични средства	167.148	105.121
Побарувања од купувачи	222.853	147.818
Останати побарувања	30.681	29.428
Побарувања за дадени позајмици	2.004	1.044
Долгорочни финансиски средства	-	-
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	398.514	394.895
	821.200	678.306
Каматносни со фиксна камата		
Парични средства	6.149	89.353
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Вложувања во државни записи	17.276	-
Депозити во банки	172.399	-
	195.824	89.353
Каматносни со променлива камата		
Парични средства	-	-
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	274	4.771
	274	4.771
	1.017.298	772.430
Финансиски обврски		
Некаматносни		
Обврски спрема добавувачи	183.873	117.139
Обврски за кредити и позајмици	1.700	4.514
Останати тековни и долгорочни обврски	71.756	54.248
	257.329	175.901
Каматносни со променлива камата		
Обврски по кредити	-	-
	0	0
Каматносни со фиксна камата		
Обврски по кредити	4.727	22.505
	4.727	22.505
	262.056	198.406

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2023	2022	2023	2022
Орочени депозити и дадени кредити и позајмици	3	48	-3	-48
Земени кредити и позајмици	-	-	-	-
	<u>3</u>	<u>48</u>	<u>-3</u>	<u>-48</u>

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Групата со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

31.12.2023 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	2.353	1.467	1.560	1.047	6.427
Обврски спрема добавувачи	183.873	-	-	-	183.873
Останати краткорочни и долгорочни обврски	70.844	-	-	912	71.756
	<u>257.070</u>	<u>1.467</u>	<u>1.560</u>	<u>1.959</u>	<u>262.056</u>

31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	8.536	6.677	4.691	7.115	27.019
Обврски спрема добавувачи	117.139	-	-	-	117.139
Останати краткорочни и долгорочни обврски	53.238	-	-	1.010	54.248
	<u>178.913</u>	<u>6.677</u>	<u>4.691</u>	<u>8.125</u>	<u>198.406</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Групата со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

31.12.2023 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	173.297	-	-	-	173.297
Побарувања од купувачи	202.529	8.375	4.787	7.162	222.853
Останати краткор. побарув.	7.333	2.879	12.276	8.193	30.681
Останати долгор. побарув.	-	-	-	-	0
Побарувања за позајмици	1.810	-	-	194	2.004
Орочени депозити	172.673	-	-	-	172.673
Вложув. во државни записи	17.276	-	-	-	17.276
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	398.514	398.514
	574.918	11.254	17.063	414.063	1.017.298

31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	194.474	-	-	-	194.474
Побарувања од купувачи	126.510	12.647	3.322	5.339	147.818
Останати краткор. побарув.	26.763	-	-	2.665	29.428
Останати долгор. побарув.	-	-	-	-	0
Побарувања за позајмици	850	-	-	194	1.044
Депозити во банки	4.771	-	-	-	4.771
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	394.895	394.895
	353.368	12.647	3.322	403.093	772.430

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2023	2022
Приходи од продажба на домашен пазар	4.541.343	4.605.192
Приходи од продажба на странски пазар	110.730	185.543
Вкупно	4.652.073	4.790.735

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2023	2022
Приходи од отпис на обврски	307	1.745
Приходи од вишоци	5.232	7.129
Приходи од наплатени отпишани побарувања	1.230	418
Приходи од субвенции и државна финансиска поддршка	-	383
Добивка од продажба на недвижности и опрема	4.789	11.915
Приходи од надомест на штети	2.020	2.487
Приходи од продажба на запланета опрема	12.846	-
Останато	3.377	3.595
Вкупно	29.801	27.672

8. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

во илјади денари	2023	2022
Потрошени сировини и материјали	89.085	78.086
Потрошени резервни делови и ситен инвентар	6.234	2.498
Вкупно	95.319	80.584

9. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2023	2022
Бруто плати	281.665	266.139
Други надометоци за вработените	13.599	14.129
Вкупно	295.264	280.268

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2023	2022
Енергија	49.372	98.756
Транспортни трошоци	372.136	573.956
Услуги за одржување и заштита	9.942	8.911
Трошоци за царина	3.099.708	3.273.322
Закупнина	14.870	6.592
Трошоци за комунални услуги	14.074	12.944
Даноци и други давачки независни од финансискиот резултат	6.618	6.815
Трошоци за договор за дело	8.482	3.844
Премии за осигурување	2.951	2.974
Трошоци за репрезентација, реклама и спонзорства	13.556	7.917
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи и останати краткорочни побарувања	10	1.724
Банкарски услуги	7.147	7.125
Загуба /неотпишана вредност на продадени, расходувани и вредносно усоглас. на основни средства	485	-
Трошоци и надоместоци за органите на управување	16.493	15.431
Трошоци за вработени преку агенција за вработување	749	2.540
Трошоци за информатичко софтверски услуги	2.920	4.849
Судски, адвокатски и нотарски трошоци	675	2.513
Расходи за провизии и попусти	6.148	3.723
Останати оперативни расходи	30.303	30.535
Вкупно	3.656.639	4.064.471

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Приходи од камати	5.412	388
Позитивни курсни разлики	500	1.092
Дивиденди	3.650	3.433
Останати финансиски приходи	36	40
Вкупно финансиски приходи	<u>9.598</u>	<u>4.953</u>
Расходи за камати	-273	-1.345
Негативни курсни разлики	-486	-1.255
Останати финансиски расходи	-6	-13
Вкупно финансиски расходи	<u>-765</u>	<u>-2.613</u>
Нето финансиски приходи / расходи	<u>8.833</u>	<u>2.340</u>

12. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Заработувачка која им припаѓа на имателите на обични акции (во илјади денари)	145.369	90.511
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	<u>16.303</u>	<u>16.303</u>
Основна заработувачка по акција во денари	<u>8.917</u>	<u>5.552</u>

Основната заработувачка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината. Поради фактот дека ФЕПШПЕД АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработувачка по акција не е пресметана затоа што ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

13. ОСНОВНИ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните и нематеријалните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2023 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2023	2.225.410	1.055.117	15.406	12.467	3.308.400	26.188
Нови набавки	12.645	47.601		-	60.246	216
Пренос од инвестиции	7.952		-7.952	-	0	-
Пренос од аванси	720	5.970		-	6.690	-
Пренесено на влож. во недв.					0	
Курсни разлики		1	-	-	1	
Расходување и продажба	-5.701	-9.533	-	-	-15.234	
Прекнижув. и усогласув.	-1	-73	-	-1	-75	
Состојба 31.12.2023	2.241.025	1.099.083	7.454	12.466	3.360.028	26.404
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2023	944.704	842.626	-	0	1.787.330	25.674
Амортизација	32.176	45.543	-		77.719	312
Пренесено на влож. во недв.		-			0	
Курсни разлики	-1		-	-	-1	
Расходување и продажба	-170	-7.149	-	-	-7.319	
Прекнижув. и усогласув.	-1	-70	-		-71	
Состојба 31.12.2023	976.708	880.950	-	0	1.857.658	25.986
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ						
НА 31.12.2023	1.264.317	218.133	7.454	12.466	1.502.370	418

2022 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Опрема	Инвестиц. во тек	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2022	2.498.361	1.036.481	6.528	6.954	3.548.324	25.512
Нови набавки	48.909	34.368	9.644	-	92.921	179
Пренос од инвестиции	1.152	191	-1.343	-	0	-
Основни средства на исклучена подружница	-6.471	-4.125	-	-	-10.596	-
Пренос од аванси		8.184	577	-	8.761	-
Пренесено на влож. во недв.	-283.974				-283.974	
Курсни разлики	-12	-6	-	-	-18	-1
Расходување и продажба	-32.118	-14.475	-	-	-46.593	
Прекнижув. и усогласув.	-437	-5.501	-	5.513	-425	498
Состојба 31.12.2022	2.225.410	1.055.117	15.406	12.467	3.308.400	26.188
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2022	995.220	815.150	-	0	1.810.370	25.090
Амортизација	35.957	46.506	-		82.463	131
Основни средства на исклучена подружница	-78	-4.125	-	-	-4.203	-
Пренесено на влож. во недв.	-84.805	-			-84.805	
Курсни разлики	-	-5	-	-	-5	-1
Расходување и продажба	-4.989	-11.117	-	-	-16.106	
Прекнижув. и усогласув.	3.399	-3.783	-		-384	454
Состојба 31.12.2022	944.704	842.626	-	0	1.787.330	25.674
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ						
НА 31.12.2022	1.280.706	212.491	15.406	12.467	1.521.070	514

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека се дадени следните градежни објекти на Групата:

- Деловен простор во Маџари на КП 1056 со површина од 14.305 метри квадратни, со сметководствена вредност од 57.412 илјади денари;
- Деловен простор во Маџари на КП 1050 со површина од 14.580 метри квадратни, со сметководствена вредност од 68.104 илјади денари;
- недвижен имот во место Лагадин со површина од 11.682 метри квадратни со земјиште под зграда од 4.055 метри квадратни и дворно место од 16.923 метри квадратни, со сметководствена вредност од 120.969 илјади денари;
- недвижен имот - хотел во с. Маврово кој се состои од градежен објект од 902 метри квадратни и земјиште со површина од 1.011 метри квадратни со сметководствена вредност од 65.699 илјади денари.

14. НЕДВИЖНОСТИ ДАДЕНИ ПОД ЗАКУП

во илјади денари	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Набавна вредност		
Состојба на 1 јануари	283.974	-
Набавки	-	-
Продажба	-5.889	-
Пренос од /на НПО	-	283.974
Состојба на 31 декември	<u>278.085</u>	<u>283.974</u>
Акумулирана амортизација		
Состојба на 1 јануари	84.805	-
Амортизација за тековната година	2.850	
Продажба	-1.894	-
Пренос од /на НПО	-	84.805
Состојба на 31 декември	<u>85.761</u>	<u>84.805</u>
Сегашна вредност на 31 декември	<u><u>192.324</u></u>	<u><u>199.169</u></u>

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека е даден деловен простор на ул. Македонија бр. 11а Скопје со површина од 1.843 метри квадратни. Сметководствената вредност на заложениот недвижен имот изнесува 46.257 илјади денари.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

15. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ И ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

во илјади денари	2023	2022
15.1. Вложувања во подружници што не се консолидирани	66	66
15.2. Вложувања во придружени друштва	301.655	301.655
- Европа АД Скопје, учество од 24,99%	301.655	301.655
- Останати	-	-
ВКУПНО	301.721	301.721

16. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	2023	2022
16.1. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментите берзанска котација и супер котација	76.301	77.670
- во банки	-	-
- во акционерски друштва	76.301	77.670
- во државни обврзници	-	-
16.2. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментот задолжителна котација	6.194	1.206
- во банки	-	-
- во акционерски друштва	6.194	1.206
- во државни обврзници	-	-
16.3. Вложувања некотирани на Берза	14.298	14.298
- во акционерски друштва	298	298
- во друштва со ограничена одговорност	14.000	14.000
ВКУПНО	96.793	93.174

17. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2023	2022
Побарувања по основ на долгорочна гаранција	1.853	1.853
Побарувања по станбени кредити	-	-
Останато	-	-
Вкупно	1.853	1.853

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ЗАЛИХИ

во илјади денари	2023	2022
Материјали	12.044	12.889
Резервни делови, ситен инвентар и амбалажа	1.193	101
Производство во тек	-	-
Готови производи	-	-
Трговски стоки	7.097	3.308
Вкупно	20.334	16.298

19. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	2023	2022
Побарувања од купувачи во земјата	227.790	162.625
Побарувања од купувачи во странство	31.773	43.078
Вкупно побарувања од купувачи - бруто	259.563	205.703
Исправка на вредност	-36.710	-57.885
Вкупно побарувања од купувачи - нето	222.853	147.818

20. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	2023	2022
Побарувања за повеќе платени даноци и други побарувања од државата	5.215	6.374
Побарувања од вработените	1.899	2.474
Однапред платени и пресметани трошоци и пресметани приходи (ABP)	5.060	4.075
Побарувања за аванси и депозити	292	42
Побарувања по цесии	17.036	14.068
Побарувања за дивиденда од подружница	6.485	6.485
Останати краткорочни побарувања	46	27
Вкупно	36.033	33.545

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

во илјади денари	2023	2022
Депозити во банки	172.673	4.771
Вложувања во државни записи	17.276	-
Позајмици на правни лица	1.810	850
Останато	194	194
Вкупно	191.953	5.815

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2023	2022
Жиро сметки	158.722	89.449
Благајна	1.683	1.865
Девизни сметки	6.704	13.601
Девизна багајна	39	205
Депозити во банки со краток рок на доспевање	6.149	89.354
Други парични средства	-	-
Вкупно	173.297	194.474

23. НЕКОНТРОЛИРАЧКО УЧЕСТВО

во илјади денари	2023	2022
Состојба на почетокот на годината	228.088	224.551
Ефект од промени во капиталот и резервите (акумулираната добивка / загуба и резервите), промена во малцинското учество и исклучување на подружница од консол.	-166	-527
Неконтролирачко учество во добивката/загубата	8.260	4.064
Неконтролирачко учество во друга сеопфатна добивка	-	-
Промени во текот на годината	8.094	3.537
Состојба на крајот на годината	236.182	228.088

Неконтролирачко учество е учеството на останатите акционери и содружници во акционерскиот капитал, содружничкиот капитал и останатите ставки од капиталот и резервите на друштвата што се во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје или на неговите подружници.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

24. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	2023	2022
Халкбанк АД Скопје	4.154	19.417
Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје	1.384	4.151
Обврски за финансиски лизинг	573	3.088
Вкупно	6.111	26.656
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-5.064	-19.541
Долгорочни обврски со доспеаност за плаќање над една година	1.047	7.115

25. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2023	2022
Обврски за примени депозити	912	1.010
Останато	-	-
Вкупно	912	1.010

26. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари	2023	2022
Обврски спрема добавувачи во земјата	154.996	88.337
Обврски спрема добавувачи во странство	28.877	28.802
Обврски спрема добавувачи за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно	183.873	117.139

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

27. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2023	2022
Обврски за даноци	6.963	3.984
Обврски за бруто плати	35.444	29.185
Обврски за дивиденди и награди	1.690	1.690
Обврски спрема органите на управување	10.170	7.381
Обврски по цесии	13.147	6.375
Обврски за аванси	16.792	6.841
Пресметани приходи	6.671	6.491
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	58.273	58.906
Останато	3.430	4.623
Вкупно	152.580	125.476

Од вкупниот износ на сметката пресметани трошоци и однапред наплатени приходи (ПВР), 50.173 илјади денари (48.639 илјади денари на 31.12.2022 година) се по основ на одложено плаќање на царина и царински давачки кои доспеваат за плаќање во наредната година до 10 јануари. Овие плаќања се покриени со банкарска гаранција.

28. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2023	2022
Обврски по краткорочни кредити		
Халкбанк АД Скопје	-	-
Обврски спрема останати кредитори	315	363
Вкупно	315	363
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	5.064	19.541
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	5.379	19.904

29. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите што произлегуваат од односите помеѓу поврзаните субјекти (матичното друштво и подружниците, и подружниците меѓусебе), а што се елиминирани во консолидираните финансиски извештаи.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2023	2022
Вложувања во подружници		
- Хотели Метропол АД Охрид	177.479	177.479
- Лотарија на Македонија АД Скопје	203.258	203.258
- Фершпед Брокер АД Скопје	10.542	10.542
- Еуротрадинг ДООЕЛ Солун	33.443	33.443
- Фертраде ДОО Белград	250	250
Вкупно елиминирани вложувања во подружници	424.972	424.972
Побарувања од купувачи	7.171	7.333
Останати краткорочни побарувања	6.564	3.675
Краткорочни финансиски средства	-	-
Вкупно елиминирани тековни средства	13.735	11.008
Обврски спрема добавувачи	7.171	7.333
Останати краткорочни обврски	6.564	3.675
Краткорочни финансиски обврски	-	-
Вкупно елиминирани тековни обврски	13.735	11.008
Приходи од продажба	50.428	42.908
Приходи од дивиденди	-	-
Приходи од камати	-	-
Вкупно елиминирани приходи	50.428	42.908
Потрошени материјали	-	-
Набавна вредност на трговски стоки	26.753	20.773
Транспортни трошоци	16.855	12.061
Наемнини	2.410	2.912
Останати расходи од работење	4.410	7.162
Расходи за камати	-	-
Вкупно елиминирани расходи	50.428	42.908

Во продолжение се дадени салдата и трансакциите што произлегуваат од односите на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје со придружното друштво ЕВРОПА АД Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2023	2022
Вложувања во Европа АД Скопје (белешка 15)	301.655	301.655
Побарувања од купувачи	63.650	3.211
Останати краткорочни побарувања (аванси, цесии)	2.047	1.116
Обврски спрема добавувачи	470	934
Обврски за позајмици	-	-
Обврски за камати	25	25
Приходи од продажба на стоки и услуги	230.713	22.121
Набавки на стоки и услуги	1.144	3.065
Расходи за камати	-	25

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	2023	2022
EUR	61,4950	61,4932
USD	55,6516	57,6535

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31 декември 2023 година побарувањата по судските постапки покренати против Групата изнесуваат 20.368 илјади денари (20.368 илјади денари на 31.12.2022 година). Раководството на Групата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

Групата на 31.12.2023 година има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон повеќе доверители во износ од 412.405 илјади денари (430.539 илјади денари на 31.12.2022 година).

32. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЧКИОТ ПЕРИОД

По датумот на известувачкиот период не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.